

บทที่ 3

การเปรียบเทียบปรับ และอัตราค่าปรับ

.....

1. ความหมายการเปรียบเทียบปรับ

การปรับ หรือ การเปรียบเทียบปรับ เป็นโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและเป็นมาตรการอย่างหนึ่งของผู้ตรวจการที่ใช้ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

การเปรียบเทียบปรับ จะกระทำได้เฉพาะความผิดที่กฎหมายกำหนดโทษปรับสถานเดียว หากความผิดนั้นกฎหมายกำหนดโทษว่า “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” กรณีเช่นนี้ไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้

ผลของการเปรียบเทียบปรับ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 67 วรรคแรก และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 163 วรรคแรก บัญญัติเป็นเนื้อความเหมือนกันว่า “เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้วให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เรื่องคดีเลิกกันที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 37 ความว่า “คดีอาญาเลิกกันได้ ดังต่อไปนี้ (1) ในคดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูง สำหรับความผิดนั้นแก่เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา (2) ในคดี.....” โดยผลของคดีเลิกกันจะมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 39 (3) กล่าวคือ เจ้าหน้าที่จะนำการกระทำที่ถูกลงโทษไปนั้น มาพิจารณาลงโทษใหม่ ไม่ได้

2. อำนาจของผู้ตรวจการในการเปรียบเทียบปรับ

การที่ผู้ตรวจการสามารถทำการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ได้นั้น โดยแท้จริงแล้วอำนาจการเปรียบเทียบปรับเป็นอำนาจของอธิบดีกรมการขนส่งทางบกโดยจะเห็นได้จากบทบัญญัติดังต่อไปนี้

2.1 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 67 วรรคแรก “บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบ

ปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

2.2 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 163 วรรคแรก “บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ดังนั้น ในทางบริหารอธิบดีกรมการขนส่งทางบกจะมอบอำนาจให้บุคคลต่าง ๆ เป็นผู้ใช้อำนาจแทน ซึ่งผู้ตรวจการเป็นผู้หนึ่งที่มีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ ดังประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง มอบอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติล้อเลื่อน พุทธศักราช 2478 ที่มีโทษปรับสถานเดียวไว้ ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2545 ซึ่งประกาศดังกล่าวสามารถสรุปการมอบอำนาจเปรียบเทียบปรับความผิดโทษปรับสถานเดียวโดยนายทะเบียนได้มอบอำนาจและกรอบอำนาจให้กับบุคคลดังต่อไปนี้

1) ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเปรียบเทียบปรับ ทั้งกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ โดยมีท้องที่ทั่วประเทศ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักจัดระเบียบการขนส่งทางบก ผู้อำนวยการส่วนตรวจการขนส่ง หัวหน้าฝ่ายตรวจการ หัวหน้าฝ่ายเปรียบเทียบ และข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไป ในฝ่ายตรวจการและฝ่ายเปรียบเทียบ ส่วนตรวจการขนส่ง

2) ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเปรียบเทียบปรับ ทั้งกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ โดยจำกัดท้องที่รับผิดชอบ ได้แก่

- ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษี เฉพาะความผิดที่เกิดขึ้นในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

- ผู้อำนวยการส่วนทะเบียนรถยนต์ ผู้อำนวยการส่วนทะเบียนรถขนส่ง สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษี และ ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไปในส่วนทะเบียนรถยนต์ หรือส่วนทะเบียนรถขนส่ง แล้วแต่กรณี สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในท้องที่ความรับผิดชอบ

- ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และ ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไปในสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่นั้น สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในท้องที่ของสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ของตน

- ข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ 3 ขึ้นไปใน ฝ่ายบัญชีและเครื่องยนต์ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษี สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในท้องที่ของสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ของตน

- ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาล หรือรองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาล หรือตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งข้างต้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- พนักงานสอบสวนของกองบังคับการตำรวจจราจรซึ่งมีตำแหน่งเทียบรองสารวัตรขึ้นไป หรือตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งข้างต้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- ขนส่งจังหวัด และข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไป ในสำนักงานขนส่งจังหวัด สำหรับความผิดที่เกิดในเขตจังหวัดตน

- หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา และข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไป ในสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- ผู้บัญชาการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนซึ่งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนั้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือรองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือตำรวจที่มีตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งข้างต้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือรองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือตำรวจที่มีตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งข้างต้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือรองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือตำรวจที่มีตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งข้างต้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

- พนักงานสอบสวนของกองตำรวจทางหลวง ซึ่งมีตำแหน่งเทียบรองสารวัตรขึ้นไป หรือ ตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งข้างต้น สำหรับความผิดที่เกิดในท้องที่ความรับผิดชอบ

3) ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเปรียบเทียบปรับ เฉพาะตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และ เฉพาะความผิดที่เกิดขึ้นในบริเวณสถานขนส่งสินค้า ได้แก่ ผู้อำนวยการส่วนกิจการสถานีขนส่ง หัวหน้าฝ่ายสถานีขนส่งสินค้า นายสถานีขนส่งสินค้า และข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไป ในฝ่ายสถานีขนส่งสินค้า หรือที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีขนส่งสินค้า

3. อัตราค่าปรับ

การลงโทษปรับเป็นเงินเท่าไรนั้น ผู้ตรวจการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสามารถกำหนดเงินค่าปรับได้ไม่เกินอัตราชั้นสูงที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจในการลงโทษปรับ ดังนั้น เพื่อให้การเปรียบเทียบปรับมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ กรมการขนส่งทางบกจึงได้กำหนดอัตราค่าปรับวางเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบันเป็นไปตามหนังสือที่ กก 0406.3 / 63 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2549 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2549 โดยมีรายละเอียดดังบัญชีค่าปรับ